

Investigation of Decision Making Skills of Individuals who Participated in Youth Camps that Belong to the Ministry of Youth and Sports, Istanbul Sample

Cengiz Aydin¹ , Kürşad Sertbaş² , Muhammet Eyüp Uzuner³ , Yalçın İlgörmüş¹

¹ Master's student, Kocaeli University, Institute of Health Sciences, Kocaeli, Turkey

² Kocaeli University, Faculty of Sport, Department of Physical Education and Sports Teaching, Kocaeli, Turkey

³ Kocaeli University, Faculty of Sport, Department of Coaching Training, Kocaeli, Turkey

¹ Master's student, Kocaeli University, Institute of Health Sciences, Kocaeli, Turkey

ABSTRACT

The aim of this study is to investigate the decision making skills of individuals who participated in youth camps that belong to the Ministry of Youth and Sports. Descriptive survey model was used in the study. Total n=361 youth center members, n=191 female (52,9%) and n=170 male (47,1), who are affiliated to Youth Centers that belong to Istanbul Youth and Sport Provincial Directorate attended the study voluntarily. Melbourne Decision-Making Scale (MDMS I-II) developed by Mann and his friends (1998) and adapted in Turkish by Deniz (2004) was used while collecting data. Data was analyzed by SPSS 24 packaged software. Melbourne Decision-Making Scale found actuarially significant differences in the point average according to situation of the individuals' gender, age, educational background, their parents' educational background. Accordingly, it is concluded that time of individuals' decision making changes according to some demographic variables.

ARTICLE INFO

Article History:

Received:27.05.2020

Received in revised form: 03.06.2020

Accepted:17.06.2020

Available online:20.06.2020

Article Type: Standard Article

Keywords: Decision-making, Sport, Youth Camps

© 2020 JIDE All rights reserved

1. Extended Summary

1.1. Introduction

Sport is a means that provides benefit to individual in terms of physical, mental, sentimental and social, provides developing skills of knowledge, ability and leadership of individual. Sport provides people to check themselves and helps them to solve physiological problems that they will come across. Sport has positive contribution on national and international friendship and national economy. Besides, either approach of media to sport or aims of people that about getting rid of stress and keeping their body fit and trim, and above all, national and international achievements in sport become significant in terms of morale and motivation, and they bring sport into prominence (Sunay & Saracaloğlu, 1997).

Sport is an important factor for individual to create healthy social environment. Sport contributes for individuals to direct their energy to correct area, develop their skills of living together, expressing themselves, establishing empathy and contributes to apply the skills learned by these activities in the different fields of the life (Çamlıyer, 1997).

¹Corresponding author's address: Kocaeli University, Institute of Health Sciences, Kocaeli, Turkey
Telephone: 05372480652
e-mail: cengizaydingsb@gmail.com

The first youth camp in our country was opened in Hereke in 1936. Then, as required by law no 3530, free time activities of young crowds are among the duties of the General Directorate of Physical Education and Sports. The first youth camp which was organized in the form of youth camps was practiced by Ministry of National Education, in 1965, in Bursa- Karcahisar (Gemlik) village. These camps come to the forefront as institutions founded with the aim for youth of spending their free time cultural, artistic, scientific and sportive activities. Transportation, accommodation and nutrition needs of youth that participated in camps are fulfilled by Ministry of Youth and Sport and any charge is not demanded from youth (Çoban, 2005).

Youth camps are area that give opportunity for youth to increase their self - confidence, to contribute developing their mental and motor skills. Youth camps present positive thinking, social and cultural environment to youth. Camps are activities which provide for youth to supply physical activity needs, to develop creative expression, to attend in public and to be in touch with nature.

In the youth camps belonging to Ministry of Youth and Sport, artistic activities such as theater, music, handicrafts are practiced besides sportive activities that include adventure factors such as basketball, football, volleyball, folk dances, mountain bike, trekking, archery, canoe, rafting, paintball, adventure parkour, climbing wall, rope parkour, truncheon and riding horse (Youth Camps Advertising Catalogue, 2018).

The decision is to choose the most proper one from various possible forms of action according to available opportunities, possibilities and conditions, in order to achieve the goal. Decision-making is a cognitive and behavioral whole that is about to make a choice or selection from different situations (Koçel, 2011). Decision-making is specific to people who are equipped with mind and intelligence, consciousness and willpower (Bağırkan, 1983). Decision-making has been approached and defined from different perspectives, however general definition cannot be made by reaching consensus.

Individuals use different decision-making styles according to their own features. Decision making style is a behavior pattern in which the person uses approach, react and action in the situation of decision-making. In other words, it is a personal style that determines how a person approaches a problem. Decision making style also can be defined as the learned habit of decision-making. According to this, decision-making style is a habit which can be learned, acquired and taught (Phillips, 1984). According to searches, people use different methods and styles in decision-making. When personalities of individual combine with their personal skills, it causes them to make decision in different way (Taşgıt, 2012). During the decision making process, individuals acquire habits that can be affected by internal- external factors that they develop before. These habits form the decision making style of individual (Nas, 2010).

For these reasons, it is thought that decision-making skills of individuals who participated in youth camps belonging to the Ministry of Youth and Sport can be different in terms of some variables.

1.2. Method

1.2.1. Research group

Total n=361 youth center members, n=191 female (52,9%) and n=170 male (47,1), who are affiliated to Sultanbeyli, Maltepe, Fatih, Okmeydanı, Avcılar & Catalca Youth Centers that belong to Istanbul Youth and Sport Provincial Directorate attended the study voluntarily.

1.2.2. Data collection tools

Melbourne Decision-Making Scale (MDMS I-II) developed by Mann and his friends (1998) and adapted in Turkish by Deniz (2004) was used while collecting data. Melbourne Decision-Making Scale is composed of two parts. First part aims to determine self- respect in decision making. It consists of 6 article and only sub-factor. Second part aims to determine decision making styles. It consists of 22 article and four sub-factors. These are;

- Careful Decision Making Style: It is the situation in which individual searches necessary information carefully before decision making and chooses after evaluating alternatives carefully. This factor is expressed with six articles (2, 4, 6, 8, 12, 16).
- Avoidant Decision Making Style: It is the situation in which individual avoids from making decision, tends to leave his/her decision to others and for this reason, s/he tries to get rid of making decision by giving responsibility to someone else.
- Dilatory Decision Making Style: It is the situation in which individual always postpones, retards and delays decision without valid reason.
- Panic Decision Making Style: It is the situation in which individual tries to reach quick solution by exhibiting hast behaviors as s/he feels himself/herself under time pressure when facing with a decision making situation.

1.2.3. Data collection

Melbourne Decision-Making Scale (MDMS I-II) developed by Mann and his friends (1998) and adapted in Turkish by Deniz (2004) was prepared online, links were sent e-mail addresses registered in the youth centers system of individuals who participated in Ministry of Youth and Sport Youth camps and researches were returned via the system.

1.2.4. Analysis of data

Obtained data were analyzed in SPSS 24 package program. Descriptive statistical calculations were done (frequency, percentage, average, standard deviation). As the data showed normal distribution, analyzes and parametric tests were carried out. T-test was used in two variables and Anova was used in three and above variables. In the Anova results in which significant difference is found, the variable that causes difference was determined by using Turkey HSD test from multiple comparison tests. The level of significance was takes as 0.05.

1.3. Results, Discussion and Conclusion

In this study which is conducted with the aim of investigation of individuals' decision making skills who participated in youth camps;

Obtained findings were discussed in order to examine whether there is a significant difference or not according to results about decision making skills of individuals participating in camps and about decision making sub-dimensions; genders, age, educational background, income status of family, educational background of mother, educational background of father, number of sibling.

By taking analyzes into consideration that were conducted according to gender situation of participants, while there were significant differences in self-respect, avoidant, and dilatory decision making sub-dimensions from decision making styles, there was no significant difference in careful and panic decision making sub-dimensions. In the all sub-dimensions, male participants obtained high incidence of averages than female participants. Accordingly, it is concluded that decision making features of male participants are higher than female participants.

By taking analyzes into consideration that were conducted according to age group of participants, while there was no significant difference in self- respect, avoidant, and dilatory decision making sub-dimensions from decision making styles, there was significant difference in careful decision making sub-dimension.

According to " Investigation of Self-Respect and Decision Making Levels of University Students" study of Taşgıt (2012), in terms of gender variable, while there was significant difference in self-respect in decision making and dilatory decision making sub-dimensions, there was no significant difference in careful decision making, avoidant decision making and panic decision making sub-dimensions. In the our study, while there was significant difference self-respect in decision making, avoidant decision making and dilatory decision making sub-dimensions, there was no significant difference in careful decision making and panic decision making sub-dimensions.

According to "Determination of Decision Making Styles of Athletes Continuing Turkey Olympic Preparation Centers (TOPC)" study of Kiloğlu (2017), in terms of education variable, while there was significant difference in self-respect in decision making, careful decision making, and avoidant decision making sub-dimensions, there was no significant difference in dilatory decision making and panic decision making sub-dimensions. In the our study, while there was significant difference self-respect in decision making and careful decision making, there is no difference in avoidant decision making, dilatory decision making, and panic decision making sub-dimensions.

According to "Determination of Self-Respect in Decision Making and Decision Making Style of Students Participating in Sportive Reaction Activities" study of Birol and his friend (2016), in terms of 17-24 age group variable, while there was no significant difference in self-respect in decision making, careful decision making, avoidant decision making and panic decision making sub-dimensions, there is significant difference in dilatory decision making sub-dimension. In the study, there is a significant difference in only careful decision-making sub-dimension, there was no difference in other sub-dimensions.

According to " 'Determination of Self-Respect in Decision Making and Decision Making Style of Students Participating in Sportive Reaction Activities" study of Birol and his friend (2016), in terms of educational background of father variable, while there was significant difference in all sub-dimensions, in our study, there was significant difference in only careful decision making sub-dimension, there was no significant difference in other sub-dimensions.

According to " Investigation of Self-Respect and Decision Making Levels of University Students" study of Taşgit (2012), in terms of educational background of mother variable, while there was no significant difference in all sub-dimensions, in our study, there was significant difference in only careful decision making sub-dimension, there was no significant difference in other sub-dimensions.

According to "Determination of Decision Making Styles of Athletes Continuing Turkey Olympic Preparation Centers (TOPC)" study of Kiloğlu (2017), in terms of income status of family variable, there was no significant difference in self-respect in decision making, careful decision making, avoidant decision making, dilatory decision making, and panic decision making sub-dimensions. In the our study, while there was significant difference in self-respect in decision making, careful decision making sub-dimensions, there was no difference in avoidant decision making, dilatory decision making and panic decision making sub-dimensions.

In "Comprehensive Leadership Training Model To Train, Teach and Develop of Leadership in Youth " the study of John and Rick (2002), decision making, reasoning and critical thinking skills have an importance on searching for a designing a model to teach teenagers developing leadership. A well-developed teenager is indicated as an intellectual reflector person analyzing questions and creating new problems.

In this sense, according to our study, it is thought that age variable is not effective in decision making when taking decision making sub-dimensions into consideration.

By taking analyzes into consideration that were conducted according to educational background of participants, while there was no significant difference in avoidant, dilatory and panic decision making sub-dimensions from decision making styles, there was significant difference in careful decision making sub-dimension. When taking our study into consideration, in terms of educational background variable, there is significance difference in a part of decision making sub-dimensions, however, it is thought that educational background is not effective in decision making in general.

By taking analyzes into consideration that were conducted according to income status of participants, while there was no significant difference in self-respect, avoidant, dilatory and panic decision sub-dimensions making from decision making styles, there was significant difference in careful decision making sub-dimension. It is observed that sub-dimension points increase as family incomes increase in all sub-dimensions. Hence, it is seen that family income status variable is effective in only careful

decision making, however it can be said that family income status is not effective in decision making in general.

By taking analyzes into consideration that were conducted according to participants' educational background of mother, while there was no significant difference in self-respect, avoidant, dilatory, and panic decision making sub-dimensions from decision making style, there was significant difference in careful decision making sub-dimension. In this case, when we approach mother educational background variable in general, mother educational background is not effective in decision making.

By taking analyzes into consideration that were conducted according to participants' educational background of father, while there was no significant difference in self-respect, avoidant, dilatory, and panic decision making sub-dimensions from decision making style, there was significant difference in careful decision making sub-dimension. In this sense, it is thought that mother educational background is mostly not effective in decision making.

By taking analyzes into consideration that were conducted according to participants' number of sibling, there was no significant difference in self-respect, careful, avoidant, dilatory, and panic decision making sub-dimensions from decision making style. Accordingly, it is concluded that number of sibling variable is not effective in decision making.

According to those results, it is thought that it will be useful to apply this study on individuals participating in youth camps territorially, then according to obtained findings, it will be applied to all camps throughout Turkey. It is seen that the sample of study was mostly consisted of male, for this reason, in the planned studies to be carried out later, to be conducted both on a larger sample and by paying attention of distribution of male and female youth center members can be expanded the area of study and be obtained more generalizable results. By taking our study into consideration in variables of age, education, family income, educational background of mother, educational background of father, and number of sibling, it can be said that in general careful decision making is effective. In the training programs for individuals participating in youth camps, education modules such as decision making, leadership, team work and etc. must be planned in camp management system.

Gençlik ve Spor Bakanlığı'na Bağlı Gençlik Kamplarına Katılan Bireylerin Karar Verme Becerilerinin İncelenmesi; İstanbul Örneği

Cengiz Aydın¹, Kürşad Sertbaş², Muhammet Eyüp Uzuner³, Yalçın İlgörmüş⁴

¹ Yüksek Lisans Öğrencisi, Kocaeli Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Kocaeli, Türkiye.

² Kocaeli Üniversitesi, Spor Bilimleri Fakültesi, Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenliği Bölümü, Kocaeli, Türkiye.

³ Kocaeli Üniversitesi, Spor Bilimleri Fakültesi, Antrenörlük Eğitimi Bölümü, Kocaeli, Türkiye.

⁴ Yüksek Lisans Öğrencisi, Kocaeli Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Kocaeli, Türkiye.

ÖZ

Bu çalışmanın amacı Gençlik ve Spor Bakanlığı'na bağlı Gençlik Kamplarına katılan bireylerin karar verme becerilerinin incelenmesidir. Araştırmada betimsel tarama modeli kullanılmıştır. Araştırmaya İstanbul Gençlik ve Spor İl Müdürlüğüne bağlı Gençlik Merkezlerine üye olan n=191 Kız (%52,9) ve n=170 Erkek (%47,1) olmak üzere toplam n=361 gençlik merkezi üyesi gönüllü olarak katılmıştır. Verilerin toplanmasında Mann ve arkadaşları (1998) tarafından geliştirilen ve Deniz (2004) tarafından Türkçe'ye uyarlanan Melbourne Karar Verme Ölçeği (MKVÖ I-II) kullanılmıştır. Veriler SPSS 24 paket programı ile çözümlenmiştir. Bireylerin; cinsiyet, yaş, eğitim durumu, anne ve baba eğitim durumlarına göre Melbourne Karar Verme Ölçeği puan ortalamalarında istatistiksel olarak anlamlı farklılık bulunmuştur. Dolayısıyla bireylerin karar verme süreçlerinin bazı demografik değişkenlere göre değişkenlik gösterdiği sonucuna ulaşılmıştır.

MAKALE BİLGİ

Makale Tarihi:

Alındı:27.05.2020

Düzeltilmiş hali alındı:03.06.2020

Kabul edildi:17.06.2020

Çevrimiçi yayımlandı:20.06.2020

Makale Türü: Standart Makale

Anahtar Kelimeler: Karar verme, Spor, Gençlik Kampları.

© 2020 JIDE Tüm hakları saklıdır

1. Giriş

Spor, insanların fiziksel, zihinsel, duygusal ve sosyal yönden gelişimlerine fayda sağlayan, bilgi, beceri ve liderlik yeteneklerinin gelişimini sağlayan önemli bir araçtır. Spor, insanın kendi kendini kontrol etmesini sağlar, karşılaşılabilecek psikolojik ve fizyolojik sorunları çözmeye yardımcı olur. Sporun ulusal ve uluslararası dostluğa ve barışa bununla birlikte ülke gelişimine olumlu katkıları vardır. Ayrıca, günümüzde gerek medyanın spora yaklaşımı gerekse insanların stresten kurtulma, bedenlerini formda tutma çabaları ve hepsinin ötesinde sporun kazandırdığı ulusal ve uluslararası başarılar, toplumun günlük hayatında moral ve motivasyon düzeyinde oldukça değerli bir duruma gelmiş, spora farklı bakış açılarıyla önemli bir boyut kazandırmıştır (Sunay & Saracaloğlu, 1997).

Spor sürekli ve gelişerek insan hayatının ayrılmaz bir parçası haline gelmektedir. Sağlıklı beden, fiziksel, zihinsel ve duygusal gelişim, sosyal ve kültürel bir çevre spor sayesinde gerçekleştirilmektedir. Bireylerin sağlıklı bir vücuda ve karakterli bir kişiliğe sahip olmaları, fiziksel performans ve vücut enerjisi, çevre ile faydalı iletişim kurmaları, zorluklara karşı mukavemet göstermeleri, kalp damar dolaşımı bireyin kaliteli bir yaşam sürmesinde sporun faydaları oldukça fazladır.

Bireylerin sağlıklı bir sosyal çevre oluşturmalarında spor önemli bir faktördür. Spor bireylerin enerjilerinin doğru alanlara yönlendirilmelerine, beraber yaşama, kendini ifade edebilme, empati kurma becerilerinin gelişimine katkı sağlamak ve bu faaliyetler aracılığıyla öğrenilen becerilerin hayatın farklı alanlarına uygulanmasına katkı sağlamaktadır (Çamlıyer, 1997).

1982 Anayasası'nın 59. Maddesi kanununda spora yer verilmesinden az bir zaman sonra 1983'te 179 sayılı Kanun Hükmündeki Kararnameye göre, Milli Eğitim Bakanlığı ve Gençlik ve Spor Bakanlığı birleştirilmiş, genişleyen bu teşkilat işlevlerini yerine getiremeyince, 1986'da 3289 sayılı Kanun hükümleri gereği adı "Beden Terbiyesi ve Spor Genel Müdürlüğü" olarak değiştirilmiştir. 2 Mart 1989'da 356 sayılı Kanun Hükmünde Kararname ile tekrar Başbakanlığa bağlanmış, gençlik faaliyetlerini de kapsayacak biçimde düzenlenmiş ve adı "Gençlik ve Spor Genel Müdürlüğü" (GSGM) olmuştur. Uzun seneler bu halde hizmetlerine devam eden teşkilat, 2004 yılında spor

federasyonlarının özerkleşerek ayrılması ile bir nebze de olsa küçülmüştür. Teşkilat son olarak, 8 Haziran 2011 tarih ve 27958 Mükerrer sayılı Resmi Gazete' de yayımlanan 638 Sayılı Kanun Hükmünde Kararname ile kurulan Gençlik ve Spor Bakanlığı'na dönüştürülmüştür (Erturan, 2014).

Ülkemizde ilk gençlik kampı 1936 yılında Hereke'de açılmıştır. Daha sonraları, genç kitlenin serbest zaman etkinlikleri 3530 sayılı yasa gereği Beden Terbiyesi ve Spor Genel Müdürlüğü'nün görevleri arasında yer almaktadır. Gençlik kampları formatında düzenlenen ilk kamp Milli Eğitim Bakanlığı tarafından 1965 yılında Bursa- Karacaali (Gemlik) köyünde gerçekleştirilmiştir. Bu kamplar günümüzde gençlerin serbest zamanlarını sosyal, kültürel, sanatsal, bilimsel ve sportif etkinliklerle değerlendirmelerini sağlamak amacıyla kurulmuş tesisler olarak ön plana çıkmaktadır. Kamplarda bulunan gençlerin ulaşmaları, konaklamaları, yeme-içme ve kamp süresi boyunca diğer ihtiyaçları Gençlik ve Spor Bakanlığı tarafından karşılanmakta ve gençlerden herhangi bir ücret talep edilmemektedir (Çoban,2005).

Gençlik kampları; gençlere özgüveni artırma, yaşam becerileri, zihinsel ve motor becerilerinin gelişimine katkı sağlamalarına fırsat sunan faaliyet alanlarıdır. Gençlik kampları gençlere pozitif düşünce, sosyal ve kültürel bir çevre sunmaktadır. Kamplar; gençlerin fiziksel aktivite ihtiyaçlarını karşılamalarını, yaratıcı ifadeler geliştirmelerini, toplum içine katılmalarını ve doğa ile iç içe kalmalarını sağlayan etkinliklerdir.

Gençlik ve Spor Bakanlığınca organize edilen Gençlik Kampları gençlerin serbest zamanlarını sosyal, kültürel, sanatsal, bilimsel ve sportif etkinliklerle geçirmelerinin sağlanması amacıyla kurulmuş tesisler olarak gençlere hizmet vermektedir. Kamplara katılan gençlerin ulaşmaları, konaklamaları, yeme-içme, sosyal ve kültürel aktiviteler ve kamp süresi boyunca diğer ihtiyaçlarını karşılayan Gençlik ve Spor Bakanlığı gençlerden herhangi bir ücret almamaktadır (www.genclikkamplari.gsb.gov.tr).

Gençlik Kampları Bünyesinde Gençlerimize, öğrenme ve çalışma alanları dışındaki serbest sürelerini kamp faaliyetleri ile değerlendirmelerine yardımcı olmak, Türkiye'nin 7 bölgesinden her bir ilinden gelen farklı kültür ve çevrede yetişen gençler arasındaki dostluğu, barışı, kardeşliği, duygu ve düşünceleri güçlendirmek, Gençlerin birlik, beraberlik, paylaşma ve işbirliği duygularını geliştirmek, Gençlerin sosyal ve kültürel gelişimlerine katkıda bulunmak, Gençlere, ülkemizin tarihi, kültürel ve doğal güzelliklerini ayrıntılı bir şekilde öğrenmelerine fırsat vermek, Ülke ve dünya barışına katkı sağlamak, Gençlerin farklı bakış açısına ve farklı yaşam deneyimi kazanmasına yardımcı olmak, Toplumsal açıdan sağlıklı, mutlu, vicdanlı, merhametli, güzel ahlaklı, kişilik sahibi, üretken, milli manevi ve kültürel değerleri ile Müslümanlığın getirdiği yaşam biçimini hayatına yansıtabilen, vatanına, milletine, ecdadına saygı duyan ve seven birer yurttaş olmalarını sağlamak amacıyla kurulmuş faaliyet alanlarıdır. Kamp türleri Doğa Kampı, Deniz Kampı, Sivil Toplum Kuruluşları Kampı, Çadır Kampı, Ecdada Saygı Kampı ve Zirve Kampı olarak hizmet vermekte olup bu kampların toplam kontenjanları 44,380'dir. Bu kampların Sağlık, Güvenlik, Temizlik vb. hizmeti Gençlik ve Spor Bakanlığı tarafından verilmektedir (Coşkun, 2009).

Gençlik ve Spor Bakanlığı bünyesinde faaliyet gösteren gençlik kamplarında yer alan etkinlikler çerçevesinde; basketbol sahaları, futbol sahaları, voleybol sahaları, halk oyunları salonları, dağ bisikleti parkurları, treaking parkurları, okçuluk ve atış alanları, kano için gölet ve deniz kenarları, rafting parkurları, paintball oyun alanları, macera parkurları, tırmanma duvarları ve ip parkuru, matrak ve at biniciliği gibi içeriğinde macera unsurlarını barındıran sportif aktivitelerin yanında tiyatro odaları, müzik odaları, el sanatları atölyeleri gibi sanatsal aktiviteler gerçekleştirilmesine imkan sunan faaliyetleri gerçekleştirmektedir (www.genclikkamplari.gsb.gov.tr).

Karar, bir amaç ya da hedefe ulaşmak için elimizdeki imkânlarla, olanaklara ve şartlara bakılarak mümkün olabilecek farklı biçimlerinden en doğru olanı seçme kavramıdır. Karar verme, farklı durumlar içinden seçim ve tercih yapmakla alakalı bilişsel ve davranışsal gayretlerin tamamıdır (Koçel, 2011). Karar verme, aklın, zekanın, düşüncenin, bilincin ve iradenin tümüyle donatılmış insanlara özgü bir durumdur (Bağırkan, 1983). Karar verme, çeşitli açılarla ele alınmış ve tanımlanmıştır.

yapılmış fakat üstünde düşünce birliğine varılarak genel bir tanım yapılamamıştır. Karar verme ile alakalı tanımlamaların ortak özelliklerden aşağıda bahsedilmiştir;

- Etken eylemin seçimidir.
- Eylemi etkileyen her türlü yargıdır.
- Yapılan değerlendirmeler sonucunda hüküm verme sürecidir.
- Amaca ulaşmada, değişik davranışlar içeren alternatifler arasından etken olanın seçimi işlemidir.
- Problem çözme işlemidir.
- Olay ya da sorunlarla ilgili bilgileri yorumlayarak ve kıyaslama yaparak bir yargıya varmaktır (Koçel, 2011).

Bireylerin karar verme sürecinde çeşitli stratejiler kullandıkları kanıtlanmış olduğundan, Karar verme stratejisi, bir kişi karar vermesini gerektiren belirsiz bir durumla karşılaşmasında ne şekilde davranması gerektiğini belirleme biçimidir (Ersever, 1996).

Karar verme etkin bir süreç olup kişi bu süreçte aktif rol almaktadır. Kişi karar verme aşamasında, karmaşık bir bilgi toplama araştırması yapmakta, bu araştırmada kişi çevresinden giderek artış gösteren geri bildirim almakta, bazı bilgileri detaylı ele alıp incelemekte, işine yaramayacağı bilgileri elinden çıkarmakla, ileriye dönük plan ve program yapmaktadır. Karar verme süreci bir anlamda kişinin iç dünyasında denge sağlama süreci olarakta görülebilir (Marco, 2003).

Karar verme aşamasında olan kişi, hem iç dünyasına dönük ihtiyaçlarına, hem de çevresel beklentilerin karşılanması ve doyurulmasına yöneliktir. Bunun yapabilmesi için de kişi kişisel ve çevresel kaynakları etkin ve faydalı bir biçimde kullanması gereklidir (Marco,2003). Bu durumda karar verecek kişinin, karar vereceği seçenekleri değerlendirmesinde kullanmasını düşündüğü dayanakların temelini değer sisteminin oluşturduğu söylenmektedir. Değerler, nesne, olay ve görüşlerin; o toplum, sınıf ve birey bakımından taşıdığı önemi belirtir. Buna göre, değerler, karar sürecinde karar vericiyi yöneltici ve bağlayıcı etki yapar. Eğer karar süreci bir değer çerçevesine sokulursa, düşüncelerimiz bir dereceye kadar sistemleşmektedir (Bursalıoğlu, 2005).

Kişiler kendilerine göre çeşitli karar verme stillerini kullanabilirler. Karar verme stili; bir kararın alınması durumunda bir kişinin yaklaşım, tepki ve eylemlerde bulunduğu davranış biçimidir. Diğer bir deyişle, bireyin soruna nasıl yaklaştığını belirleyen kişisel tarzıdır. Karar verme stili, karar vermenin öğrenilen alışkanlığı olarak tanımlanabilir. Bu durumda karar verme stili, öğrenilen, edinilen ve öğretilen bir alışkanlıktır (Phillips, 1984). Yapılmış çalışmalara göre, insanlar karar almada çok çeşitli yöntemler ve stiller kullanmışlardır. Bireylerin kişilikleri, kişisel becerileriyle birleşince farklı yönlerden karar vermelerine yol açmaktadır (Taşgit, 2012). Kişiler, karar verme eylemi esnasında, daha önce geliştirmiş oldukları, birtakım iç ve dış faktörlerden etkilenen alışkanlıkları edinirler. Bu alışkanlıklar ise bireyin karar verme tarzını oluşturmaktadır (Nas, 2010).

Bu sebeplerden dolayı Gençlik ve Spor Bakanlığı'na bağlı, Gençlik Kampları'na katılan bireylerin karar verme becerilerinin bazı değişkenler bakımından farklılık gösterebileceği düşünülmektedir.

2. Yöntem

Bu çalışmada araştırma modeli olarak betimsel tarama modeli kullanılmıştır.

2.1. Araştırma Grubu

Araştırmaya İstanbul Gençlik ve Spor İl Müdürlüğü' ne bağlı Sultanbeyli, Maltepe, Fatih, Okmeydanı, Avcılar ve Çatalca Gençlik Merkezleri' ne üye olan n=191 Kız (%52,9) ve n=170 Erkek (%47,1) olmak üzere toplam n= 361 Gençlik Merkezi üyesi gönüllü olarak katılmıştır.

2.2. Veri Toplama Araçları

Verilerin toplanmasında Mann ve arkadaşları (1998) tarafından geliştirilen ve Deniz (2004) tarafından Türkçe' ye uyarlanan Melbourne Karar Verme Ölçeği (MKVÖ I-II) kullanılmıştır. Melbourne Karar Verme Ölçeği iki kısımdan oluşmaktadır. Birinci kısım; karar vermede öz saygıyı belirlemeyi

amaçlamaktadır. 6 maddeden ve tek alt faktörden oluşmaktadır. İkinci kısım ise; karar verme stillerini belirlemeyi amaçlamaktadır. 22 maddeden ve dört alt faktörden oluşmaktadır. Bunlar;

Dikkatli Karar Verme Stili: Bireyin karar vermeden önce özenle gerekli bilgiyi araması ve alternatifleri dikkatlice değerlendirdikten sonra seçim yapma durumudur. Bu faktör altı madde (2, 4, 6, 8, 12, 16) ile ifade edilmiştir.

Kaçıngan Karar Verme Stili: Bireyin karar vermekten kaçınması, kararları başkalarına bırakma eğiliminde olması ve böylece sorumluluğu bir başkasına devrederek karar vermekten kurtulmaya çalışma durumudur.

Erteleyici Karar Verme Stili: Bireyin kararı geçerli bir neden olmaksızın sürekli erteleme, geciktirme ve sürüncemede bırakma durumudur.

Panik Karar Verme Stili: Bireyin bir karar durumu ile karşı karşıya kaldığında, kendini zaman baskısı altında hissederek aceleci davranışlar sergileyip çabuk çözümlere ulaşma çabası durumudur.

2.3. Verilerin Toplanması

Mann ve arkadaşları (1998) tarafından geliştirilen ve Deniz (2004) tarafından Türkçe'ye uyarlanan Melbourne Karar Verme Ölçeği (MKVÖ I-II) Google form üzerinden online olarak hazırlanıp linkler 2019 yılı Gençlik ve Spor Bakanlığı Gençlik Kamplarına katılan kişilerin Gençlik Merkezleri sistemine kayıtlı e-posta adreslerine gönderilmiş ve sistem üzerinden araştırmacılara dönüş sağlanmıştır.

2.4. Verilerin Analizi

Elde edilen veriler SPSS 24 paket programında analiz edilmiştir. Tanımlayıcı istatistiksel hesaplamalar (frekans, yüzde, ortalama, standart sapma) yapılmıştır. Veriler normal dağılım gösterdikleri için parametrik olan testlerle analizler gerçekleştirilmiştir. İki değişken sayısında t-testi, üç ve üzeri değişken sayısında ise Anova uygulanmıştır. Anlamlı farklılık bulunan Anova sonuçlarında, çoklu karşılaştırma testlerinden Tukey HSD testi kullanılarak farklılığın kaynaklandığı değişken belirlenmiştir. Anlamlılık düzeyi 0,05 olarak alınmıştır.

3. Bulgular

Tablo 1. Araştırmaya katılan bireylerin tanımlayıcı istatistikleri

	Değişkenler	n	%
Cinsiyet	Kız	191	52,9
	Erkek	170	47,1
Yaş	14	29	8,0
	15	52	14,4
	16	44	12,2
	17	58	16,1
	18	28	7,8
	19	38	10,5
	20	35	9,7
	21	40	11,1
	22	37	10,2
	Eğitim Durumu	Ortaokul	14
Lise		207	57,3
Ön Lisans		36	10,0
Lisans		104	28,8
Aile Gelir Durumu	2000 - 3000 TL arası	139	38,5
	3001 - 4000 TL arası	109	30,2
	4001 - 5000 TL arası	68	18,8
	5001 TL ve üzeri	45	12,5

Tablo 1. (Devamı) Araştırmaya katılan bireylerin tanımlayıcı istatistikleri

Anne Eğitim Durumu	İlkokul	142	39,3
	Ortaokul	82	22,7
	Lise	90	24,9
	Ön Lisans	10	2,8
	Lisans	37	10,2
Baba Eğitim Durumu	İlkokul	79	21,9
	Ortaokul	78	21,6
	Lise	118	32,7
	Ön Lisans	18	5,0
	Lisans	68	18,8
Kardeş Sayısı	1	71	19,7
	2	120	33,2
	3	94	26,0
	4	47	13,0
	5	29	8,0

Araştırmaya katılan bireylerin % 52,9'u Kız, % 47,1'i Erkektir. Bireylerden 29 kişi (%8,0) 14 yaş, 52 kişi (%14,4) 15 yaş, 44 kişi (%12,2) 16 yaş, 58 kişi (%16,1) 17 yaş, 28 kişi (%7,8) 18 yaş, 38 kişi (%10,5) 19 yaş, 35 kişi (%9,7) 20 yaş, 40 kişi (%11,1) 21 yaş, 37 kişi (%10,2) 22 yaşındadır. Bireylerden 14 kişi (%3,9) ortaokul, 207 kişi (%57,3) lise, 36 kişi (%10,0) ön lisans, 104 kişi (%28,8) lisans eğitimi görmektedir. Bireylerden 139 kişinin 2000-3000 (%38,5), 109 kişinin 3001-4000 (%30,2), 68 kişinin 4001-5000 (%18,8), 45 kişinin 5001 (%12,5) ve üzeri gelir düzeyindedir. Bireylerin anne eğitim durumunu 142 kişi ilkököl (%39,3), 82 kişi ortaokul (%22,7), 90 kişi lise (%24,9), 10 kişi ön lisans (%2,8), 37 kişi lisans (%10,2) olarak belirtmişlerdir. Bireylerin baba eğitim durumunu 79 kişi ilkököl (%21,9), 78 kişi ortaokul (%21,6), 118 kişi lise (%32,7), 18 kişi ön lisans (%5,0), 68 kişi lisans (%18,8) olarak belirtmişlerdir. Bireyler 71 kişi 1 kardeş (19,7), 120 kişi 2 kardeş (%33,2), 94 kişi 3 kardeş (%26,0), 47 kişi 4 kardeş (%13,0), 29 kişi 5 kardeş ve üzeri (%8,0) olarak belirtmiştir.

Tablo 2. Melbourne Karar Verme Ölçeği (MKVÖ I-II) tanımlayıcı istatistikleri

	En düşük	En yüksek	$\bar{x}$	$\pm ss$
Karar Vermede Özsayıları	1,33	3	1,92	0,32
Dikkatli Karar Verme Stili	1	3	2,46	0,49
Kaçıngan Karar Verme Stili	1	3	1,69	0,49
Erteleyici Karar Verme Stili	1	3	1,84	0,48
Panik Karar Verme Stili	1	3	1,79	0,51

Bireylerin, karar vermede özsayılarının ortalaması $1,92\pm 0,32$, dikkatli karar verme stillerinin ortalaması $2,46\pm 0,49$, kaçıngan karar verme stillerinin ortalaması $1,69\pm 0,49$, erteleyici karar verme stillerinin ortalaması $1,84\pm 0,48$ ve panik karar verme stillerinin ortalaması $1,79\pm 0,51$ olarak bulunmuştur.

Tablo 3. Bireylerin cinsiyet değişkenine göre Melbourne Karar Verme Ölçeği (MKVÖ I-II) toplam puanlarının bağımsız örneklem t-testi sonuçları

Alt Boyutlar	Cinsiyet	$\bar{x}$	$\pm ss$	t	p
1. Boyut: Karar Vermede Özsayıları	Kız	1,86	0,26	4,335	0,000*
	Erkek	2,0	0,36		
2. Boyut: Dikkatli Karar Verme Stili	Kız	2,49	0,48	0,998	0,319
	Erkek	2,43	0,51		
3. Boyut: Kaçıngan Karar Verme Stili	Kız	1,6	0,44	3,643	0,000*
	Erkek	1,79	0,53		
4. Boyut: Erteleyici Karar Verme Stili	Kız	1,79	0,46	2,127	0,034*
	Erkek	1,9	0,5		
5. Boyut: Panik Karar Verme Stili	Kız	1,77	0,47	-0,760	0,448
	Erkek	1,81	0,55		

*p<0,05

Bireylerin cinsiyet değişkenine göre Melbourne karar verme ölçeği ortalamalarının bağımsız örneklem t-testi sonuçlarına göre karar vermede özsayıları, kaçınan karar verme stili ve erteleyici karar verme stili alt boyutlarında istatistiksel olarak anlamlı bir fark bulunurken, dikkatli karar verme stili ve panik karar verme stili alt boyutlarında ortalamalarına göre istatistiksel olarak anlamlı farklılık bulunmamıştır.

Tablo 4. Bireylerin Yaş Değişkenine göre Melbourne Karar Verme Ölçeği (MKVÖ I-II) Toplam Puanlarının Anova Sonuçları

Alt Boyutlar	Yaş Grubu	$\bar{x}$	$\pm ss$	f	p	Tukey HSD
1. Boyut: Karar Vermede Özsayıları	1) 14	1,86	0,28	1,761	0,084	
	2) 15	1,9	0,37			
	3) 16	1,84	0,29			
	4) 17	1,88	0,26			
	5) 18	1,95	0,3			
	6) 19	1,92	0,33			
	7) 20	2,04	0,42			
	8) 21	2	0,36			
	9) 22	1,99	0,19			
2. Boyut: Dikkatli Karar Verme Stili	1) 14	2,28	0,57	3,963	0,000*	1 - 7 2 - 7 3 - 7 4 - 7
	2) 15	2,41	0,52			
	3) 16	2,26	0,58			
	4) 17	2,39	0,53			
	5) 18	2,57	0,33			
	6) 19	2,58	0,37			
	7) 20	2,75	0,24			
	8) 21	2,45	0,53			
	9) 22	2,56	0,39			
3. Boyut: Kaçınan Karar Verme Stili	1) 14	1,63	0,5	1,623	0,117	
	2) 15	1,87	0,52			
	3) 16	1,65	0,46			
	4) 17	1,57	0,4			
	5) 18	1,64	0,42			
	6) 19	1,71	0,48			
	7) 20	1,79	0,6			
	8) 21	1,72	0,52			
	9) 22	1,65	0,48			
4. Boyut: Erteleyici Karar Verme Stili	1) 14	1,74	0,56	1,658	0,107	
	2) 15	1,88	0,49			
	3) 16	1,74	0,46			
	4) 17	1,78	0,46			
	5) 18	1,87	0,39			
	6) 19	1,78	0,48			
	7) 20	2,07	0,54			
	8) 21	1,86	0,45			
	9) 22	1,88	0,47			
5. Boyut: Panik Karar Verme Stili	1) 14	1,79	0,49	1,195	0,301	
	2) 15	1,94	0,52			
	3) 16	1,68	0,51			
	4) 17	1,72	0,46			
	5) 18	1,82	0,5			
	6) 19	1,75	0,52			
	7) 20	1,82	0,58			
	8) 21	1,86	0,51			
	9) 22	1,71	0,5			

*p<0,05

Bireylerin yaş değişkenine göre Melbourne Karar Verme Ölçeği ortalamalarının Anova sonuçlarına göre dikkatli karar verme stili alt boyutunda istatistiksel olarak anlamlı bir fark bulunurken ($p<0,05$), karar vermede özsayıları, kaçınan karar verme stili, erteleyici karar verme stili ve panik karar verme stili alt boyutlarında ortalamalarına göre istatistiksel olarak anlamlı farklılık bulunmamıştır.

Tablo 5. Bireylerin Eğitim Durumu Değişkenine göre Melbourne Karar Verme Ölçeği (MKVÖ I-II) Toplam Puanlarının Anova Sonuçları

Alt Boyutlar	Eğitim Durumu	$\bar{x}$	$\pm ss$	F	p	Tukey HSD
1. Boyut: Karar Vermede Özsayıları	Ortaokul	1,86	0,27	2,801	0,040*	2 - 4
	Lise	1,9	0,31			
	Ön Lisans	1,87	0,37			
	Lisans	2	0,32			
2. Boyut: Dikkatli Karar Verme Stili	Ortaokul	2,17	0,52	5,063	0,002*	1 - 3 1 - 4 2 - 4
	Lise	2,4	0,52			
	Ön Lisans	2,59	0,35			
	Lisans	2,57	0,43			
3. Boyut: Kaçınan Karar Verme Stili	Ortaokul	1,54	0,35	0,675	0,568	
	Lise	1,69	0,48			
	Ön Lisans	1,66	0,51			
	Lisans	1,73	0,51			
4. Boyut: Erteleyici Karar Verme Stili	Ortaokul	1,72	0,51	2,065	0,105	
	Lise	1,82	0,49			
	Ön Lisans	1,76	0,42			
	Lisans	1,93	0,47			
5. Boyut: Panik Karar Verme Stili	Ortaokul	1,62	0,4	0,587	0,624	
	Lise	1,79	0,51			
	Ön Lisans	1,76	0,54			
	Lisans	1,81	0,52			

* $p<0,05$

Bireylerin eğitim değişkenine göre Melbourne karar verme ölçeği ortalamalarının Anova sonuçlarına göre kaçınan karar verme stili, erteleyici karar verme stili ve panik karar verme stili alt boyutlarında istatistiksel olarak anlamlı bir fark bulunmazken, karar vermede özsayıları ve dikkatli karar verme stili alt boyutlarında ortalamalarına göre istatistiksel olarak anlamlı farklılık bulunmuştur ($p<0,05$).

Tablo 6. Bireylerin Gelir Durumu Değişkenine göre Melbourne Karar Verme Ölçeği (MKVÖ I-II) Toplam Puanlarının Anova Sonuçları

Alt Boyutlar	Gelir Durumu	$\bar{x}$	$\pm ss$	f	p	Tukey HSD
1. Boyut: Karar Vermede Özsayıları	1) 2000 - 3000 TL arası	1,95	0,3	3,147	,025*	1 - 3 3 - 5
	2) 3001 - 4000 TL arası	1,92	0,33			
	3) 4001 - 5000 TL arası	1,83	0,27			
	4) 5001 TL ve üzeri	2	0,41			
2. Boyut: Dikkatli Karar Verme Stili	1) 2000 - 3000 TL arası	2,55	0,43	2,988	,031*	1 - 3
	2) 3001 - 4000 TL arası	2,42	0,5			
	3) 4001 - 5000 TL arası	2,35	0,56			
	4) 5001 TL ve üzeri	2,45	0,49			
3. Boyut: Kaçınan Karar Verme Stili	1) 2000 - 3000 TL arası	1,7	0,5	0,172	0,915	
	2) 3001 - 4000 TL arası	1,67	0,49			
	3) 4001 - 5000 TL arası	1,68	0,46			
	4) 5001 TL ve üzeri	1,73	0,52			
4. Boyut: Erteleyici Karar Verme Stili	1) 2000 - 3000 TL arası	1,88	0,48	1,852	0,137	
	2) 3001 - 4000 TL arası	1,85	0,5			
	3) 4001 - 5000 TL arası	1,72	0,45			
	4) 5001 TL ve üzeri	1,88	0,48			
5. Boyut: Panik Karar Verme Stili	1) 2000 - 3000 TL arası	1,81	0,54	0,310	0,818	
	2) 3001 - 4000 TL arası	1,77	0,48			
	3) 4001 - 5000 TL arası	1,75	0,46			
	4) 5001 TL ve üzeri	1,81	0,54			

* $p<0,05$

Bireylerin gelir durumu değişkenine göre Melbourne karar verme ölçeği ortalamalarının anova sonuçlarına göre karar vermede özsayıları ve dikkatli karar verme stili alt boyutlarından anlamlı farklılık bulunurken ($p<0,05$), kaçınan karar verme stili, erteleyici karar verme stili ve panik karar verme stili alt boyutlarında istatistiksel olarak anlamlı farklılık bulunmamıştır.

Tablo 7. Bireylerin Annelerinin Eğitim Durumu Değişkenine göre Melbourne Karar Verme Ölçeği (MKVÖ I-II) Toplam Puanlarının Anova Sonuçları

Alt Boyutlar	Eğitim Durumu	$\bar{x}$	$\pm ss$	F	p	Tukey HSD
1. Boyut: Karar Vermede Özsayıları	1) İlkokul	1,94	0,33	0,78	0,536	
	2) Ortaokul	1,93	0,29			
	3) Lise	1,88	0,32			
	4) Ön Lisans	1,86	0,28			
	5) Lisans	1,96	0,38			
2. Boyut: Dikkatli Karar Verme Stili	1) İlkokul	2,55	0,43	4,400	0,002*	1 – 3 1 – 4 2 – 4
	2) Ortaokul	2,5	0,45			
	3) Lise	2,36	0,55			
	4) Ön Lisans	2,03	0,44			
	5) Lisans	2,4	0,56			
3. Boyut: Kaçınan Karar Verme Stili	1) İlkokul	1,69	0,52	0,385	0,819	
	2) Ortaokul	1,72	0,47			
	3) Lise	1,64	0,46			
	4) Ön Lisans	1,76	0,43			
	5) Lisans	1,72	0,53			
4. Boyut: Erteleyici Karar Verme Stili	1) İlkokul	1,88	0,47	0,960	0,430	
	2) Ortaokul	1,84	0,48			
	3) Lise	1,72	0,49			
	4) Ön Lisans	1,9	0,67			
	5) Lisans	1,84	0,48			
5. Boyut: Panik Karar Verme Stili	1) İlkokul	1,8	0,5	0,568	0,686	
	2) Ortaokul	1,75	0,52			
	3) Lise	1,76	0,51			
	4) Ön Lisans	1,98	0,56			
	5) Lisans	1,83	0,52			

* $p<0,05$

Bireylerin annelerinin eğitim durumu değişkenine göre Melbourne karar verme ölçeği ortalamalarının Anova sonuçlarına göre karar vermede özsayıları, kaçınan karar verme stili, erteleyici karar verme stili ve panik karar verme stili alt boyutlarında istatistiksel olarak anlamlı bir fark bulunmazken, dikkatli karar verme stili alt boyutunda ortalamalarına göre istatistiksel olarak anlamlı farklılık bulunmuştur ($p<0,05$).

Tablo 8. Bireylerin Babalarının Eğitim Durumu Değişkenine göre Melbourne Karar Verme Ölçeği (MKVÖ I-II) Toplam Puanlarının Anova Sonuçları

Alt Boyutlar	Eğitim Durumu	$\bar{x}$	$\pm ss$	F	p	Tukey HSD
1. Boyut: Karar Vermede Özsayıları	1) İlkokul	1,95	0,31	0,451	0,772	
	2) Ortaokul	1,91	0,31			
	3) Lise	1,92	0,29			
	4) Ön Lisans	1,98	0,44			
	5) Lisans	1,90	0,37			
2. Boyut: Dikkatli Karar Verme Stili	1) İlkokul	2,58	0,38	4,671	0,001*	1 – 5 2 – 5 3 – 5 4 – 5
	2) Ortaokul	2,48	0,47			
	3) Lise	2,47	0,48			
	4) Ön Lisans	2,62	0,39			
	5) Lisans	2,25	0,61			
3. Boyut: Kaçınan Karar Verme Stili	1) İlkokul	1,73	0,5	1,459	0,214	
	2) Ortaokul	1,68	0,5			
	3) Lise	1,62	0,47			
	4) Ön Lisans	1,86	0,61			
	5) Lisans	1,75	0,48			
4. Boyut: Erteleyici Karar Verme Stili	1) İlkokul	1,88	0,46	0,632	0,640	
	2) Ortaokul	1,85	0,51			
	3) Lise	1,84	0,45			
	4) Ön Lisans	1,94	0,6			
	5) Lisans	1,77	0,49			
5. Boyut: Panik Karar Verme Stili	1) İlkokul	1,83	0,52	0,703	0,591	
	2) Ortaokul	1,75	0,53			
	3) Lise	1,76	0,48			
	4) Ön Lisans	1,93	0,59			
	5) Lisans	1,79	0,51			

*p<0,05

Bireylerin babalarının eğitim durumu değişkenine göre Melbourne karar verme ölçeği ortalamalarının Anova sonuçlarına göre karar vermede özsayıları, kaçınan karar verme stili, erteleyici karar verme stili ve panik karar verme stili alt boyutlarında istatistiksel olarak anlamlı bir fark bulunmazken, dikkatli karar verme stili alt boyutunda ortalamalarına göre istatistiksel olarak anlamlı farklılık bulunmuştur (p<0,05).

Tablo 9. Bireylerin Kardeş Sayısı Değişkenine göre Melbourne Karar Verme Ölçeği (MKVÖ I-II) Toplam Puanlarının Anova Sonuçları

Alt Boyutlar	Kardeş Sayısı	$\bar{x}$	$\pm ss$	f	p
1. Boyut: Karar Vermede Özsayıları	1	1,95	0,31	1,820	0,124
	2	1,93	0,33		
	3	1,85	0,31		
	4	1,99	0,36		
	5	1,97	0,29		
2. Boyut: Dikkatli Karar Verme Stili	1	2,56	0,46	2,036	0,089
	2	2,49	0,47		
	3	2,36	0,57		
	4	2,40	0,4		
	5	2,52	0,46		
3. Boyut: Kaçınan Karar Verme Stili	1	1,74	0,55	0,371	0,829
	2	1,66	0,48		
	3	1,69	0,48		
	4	1,72	0,49		
	5	1,65	0,41		
4. Boyut: Erteleyici Karar Verme Stili	1	1,86	0,51	1,470	0,211
	2	1,82	0,5		
	3	1,81	0,48		
	4	1,99	0,45		
	5	1,75	0,4		
5. Boyut: Panik Karar Verme Stili	1	1,85	0,56	2,073	0,084
	2	1,74	0,49		
	3	1,75	0,48		
	4	1,95	0,54		
	5	1,68	0,45		

*p<0,05

Bireylerin kardeş sayısı değişkenine göre Melbourne karar verme ölçeği ortalamalarının Anova sonuçlarına göre karar vermede öz saygıları, dikkatli karar verme stili, kaçınan karar verme stili, erteleyici karar verme stili ve panik karar verme stili alt boyutlarında ortalamalarına göre istatistiksel olarak anlamlı farklılık bulunmamıştır.

4. Tartışma ve Sonuç

Gençlik kamplarına katılan bireylerin karar verme becerilerini incelemek amacı ile yapılmış bu çalışmada;

Kampa katılan bireylerin karar verme becerilerine ilişkin sonuçlar ve karar verme alt boyutlarına ilişkin cinsiyet, yaş, eğitim durumu, aile gelir durumu, anne eğitim durumu, baba eğitim durumu ve kardeş sayılarına göre anlamlı bir fark olup olmadığını test edebilmek için ulaşılan bulgular tartışılmıştır.

Çalışmamızda katılımcıların cinsiyet durumlarına göre yapılan analizlere bakılarak karar verme stillerinden; özsaygı, kaçınan ve erteleyici karar verme alt boyutlarında anlamlı farklılıklar bulunurken, dikkatli ve panik karar verme alt boyutlarında anlamlı fark bulunmamıştır. Tüm alt boyutlarda da erkek katılımcılar kadın katılımcılara oranla daha yüksek ortalamalar elde etmişlerdir. Dolayısıyla erkek katılımcıların karar verme özelliklerinin kız katılımcılarından yüksek olduğu sonucuna ulaşılmıştır.

Çalışmamızda katılımcıların yaş durumlarına göre yapılan analizlere bakılarak karar verme stillerinden özsaygı, kaçınan, erteleyici ve panik karar verme alt boyutlarından anlamlı fark bulunmazken, dikkatli karar verme alt boyutunda anlamlı fark bulunmuştur.

Taşgıt (2012), “Üniversite Öğrencilerinin Benlik Saygısı ve Karar Verme Düzeylerinin İncelenmesi” adlı çalışmasına göre cinsiyet değişkeni açısından karar vermede öz saygı ve erteleyici karar verme alt boyutlarında anlamlı fark bulunurken, dikkatli karar verme, kaçınan karar verme ve panik karar verme alt boyutlarında anlamlı fark bulunmamıştır. Bizim çalışmamızda karar vermede öz saygı, kaçınan karar verme ve erteleyici karar verme alt boyutlarında anlamlı fark bulunurken, dikkatli karar verme ve panik karar verme alt boyutlarında anlamlı fark bulunmamıştır. Farklı alanlarda yapılmış olan çalışmalarda da cinsiyet değişkenini karar verme becerileri üzerinde etkili olduğu belirtilmektedir (Powell & Ansic, 1997; Bartley, Blanton & Gilliard, 2005). Karar verme becerilerinin cinsiyet değişkenine göre farklılık göstermesinin sosyal rollerden kaynaklandığı düşünülmektedir (O’Connell & Hofmann, 2012).

Kıloğlu (2017), “Türkiye Olimpik Hazırlık Merkezlerine (TOHM) Devam Eden Sporcuların Karar Verme Stillerinin Belirlenmesi” adlı çalışmasına göre eğitim değişkeni açısından karar vermede özsaygı, dikkatli karar verme ve kaçınan karar verme alt boyutlarında anlamlı fark bulunurken, erteleyici karar verme ve panik karar verme alt boyutlarında anlamlı fark bulunmamıştır. Bizim çalışmamızda karar vermede öz saygı ve dikkatli karar verme alt boyutlarında anlamlı fark bulunurken, kaçınan karar verme, erteleyici karar verme ve panik karar verme alt boyutlarında anlamlı fark bulunmamıştır. Keller ve arkadaşları (2007), karar verme becerilerinin eğitim düzeyine göre değişiklik gösterebileceğini, eğitim düzeyi ile doğru karar verme becerilerinin doğru orantılı olarak arttığını belirtmektedirler.

Biol ve İnce (2016), “Sportif Rekreasyon Aktivitelerine Katılan Öğrencilerin Karar Vermede Özsaygı ve Karar Verme Stillerinin Belirlenmesi” adlı çalışmasına göre 17-24 yaş grubu değişkeni açısından karar vermede öz saygı, dikkatli karar verme, kaçınan karar verme ve panik karar verme alt boyutlarında anlamlı fark bulunmazken, erteleyici karar verme alt boyutunda bulunmuştur. Bizim çalışmamızda yalnızca dikkatli karar verme alt boyutunda anlamlı fark bulunmuş, diğer alt boyutlarında anlamlı fark bulunmamıştır. Taylor (1975), yaş değişkenine göre karar verme biçimlerinin farklılık gösterebileceğini ve yaşa bağlı olarak elde edilen deneyimlerin de artması ile birlikte daha doğru karar verme olasılığının arttığını belirtmektedir.

Biol ve arkadaşları (2016), “Sportif Rekreasyon Aktivitelerine Katılan Öğrencilerin Karar Vermede Özsaygı Ve Karar Verme Stillerinin Belirlenmesi” adlı çalışmasına göre baba eğitim durumu değişkeni açısından tüm alt boyutlarında anlamlı fark bulunurken, bizim çalışmamızda yalnızca dikkatli karar verme alt boyutunda anlamlı fark bulunmuş, diğer alt boyutlarında anlamlı fark bulunmamıştır.

Taşgıt (2012), “Üniversite Öğrencilerinin Benlik Saygısı Ve Karar Verme Düzeylerinin İncelenmesi” adlı çalışmasına göre anne eğitim durumu değişkeni açısından tüm alt boyutlarında anlamlı fark bulunmazken, bizim çalışmamızda yalnızca dikkatli karar verme alt boyutunda anlamlı fark bulunmuş, diğer alt boyutlarında anlamlı fark bulunmamıştır.

Kıloğlu (2017), “Türkiye Olimpik Hazırlık Merkezlerine (TOHM) Devam Eden Sporcuların Karar Verme Stillerinin Belirlenmesi” adlı çalışmasına göre aile gelir durumu değişkeni açısından karar vermede özsaygı, dikkatli karar verme ve kaçınan karar verme, erteleyici karar verme ve panik karar verme alt boyutlarında anlamlı fark bulunmamıştır. Bizim çalışmamızda karar vermede öz saygı ve dikkatli karar verme alt boyutlarında anlamlı fark bulunurken, kaçınan karar verme, erteleyici karar verme ve panik karar verme alt boyutlarında anlamlı fark bulunmamıştır.

John ve Rick (2002), “Gençlikte liderliği Eğitmek, Öğretmek ve Geliştirmek İçin Kapsamlı Liderlik Eğitim Modeli” başlıklı araştırmasında, karar verme, akıl yürütme ve eleştirel düşünme becerileri, ergenlere liderlik gelişimi öğretmek için bir model tasarlama arayışında büyük önem taşımaktadır. İyi

gelişmiş bir gencin, sorunları ve sorunları analiz eden ve yeni çözümler geliştiren entelektüel olarak yansıtıcı bir kişi olduğunu belirtmiştir.

Bu doğrultuda yaş değişkeni karar verme alt boyutlarına bakıldığında çalışmamıza göre yaş değişkeninin karar vermede etkili olmadığı düşünülmektedir.

Çalışmamızda katılımcıların eğitim durumlarına göre yapılan analizlere bakılarak karar verme stillerinden, kaçınan, erteleyici ve panik karar verme alt boyutlarından anlamlı fark bulunmazken, özsaygı ve dikkatli karar verme alt boyutlarında anlamlı fark bulunmuştur. Çalışmamıza bakıldığında eğitim durumu değişkeni karar verme alt boyutlarında bir kısmında anlamlı fark bulunmuş fakat genel olarak bakıldığında eğitim durumunun karar vermede etkili olmadığı düşünülmektedir.

Çalışmamızda katılımcıların gelir durumlarına göre yapılan analizlere bakılarak karar verme stillerinden, özsaygı, kaçınan, erteleyici ve panik karar verme alt boyutlarından anlamlı fark bulunmazken, dikkatli karar verme alt boyutunda anlamlı fark bulunmuştur. Tüm alt boyutlarda aile gelirleri arttıkça alt boyut puanlarının da arttığı gözlemlenmiştir. Dolayısıyla aile gelir durumu değişkeninin sadece dikkatli karar verme alt boyutunda etkili olduğu görülmekte fakat genel olarak bakıldığında aile gelir durumunun karar vermede etkili olmadığı söylenebilir.

Çalışmamızda katılımcıların anne eğitim durumlarına göre yapılan analizlere bakılarak karar verme stillerinden, özsaygı, kaçınan, erteleyici ve panik karar verme alt boyutlarından anlamlı fark bulunmazken, dikkatli karar verme alt boyutunda anlamlı fark bulunmuştur. Bu durumda anne eğitim değişkeni alt boyutunu genel olarak ele aldığımızda anne eğitim durumunun karar vermede etkili olmadığı düşünülebilir.

Çalışmamızda katılımcıların baba eğitim durumlarına göre yapılan analizlere bakılarak karar verme stillerinden, özsaygı, kaçınan, erteleyici ve panik karar verme alt boyutlarından anlamlı fark bulunmazken, dikkatli karar verme alt boyutunda anlamlı fark bulunmuştur. Bu kapsamda baba eğitim durumu alt boyutuna bakıldığında çoğunlukla karar vermeyi etkilemediği düşünülmektedir.

Çalışmamızda katılımcıların kardeş sayısı durumlarına göre yapılan analizlere bakılarak karar verme stillerinden, özsaygı, dikkatli, kaçınan, erteleyici ve panik karar verme alt boyutlarından anlamlı fark bulunmamıştır. Dolayısıyla kardeş sayısı değişkeninin çalışmamıza göre karar vermede etkili olmadığı sonucuna ulaşılmıştır.

Sonuç olarak; karar verme biçimlerinin bazı değişkenlere göre farklılık gösterdiği bulunmuştur. Karar verme biçimlerinin cinsiyet, yaş, eğitim düzeyi, gelir düzeyi, anne ve baba eğitim düzeyi ile ilişkili olduğu düşünülmektedir. Bireylere eğitim ve öğretim kurumları aracılığı ile sunulabilecek olan karar verme ile ilgili eğitimlerle, doğru karar verme düzeylerinin arttırılabileceği düşünülmektedir.

Bu sonuçlara göre bu çalışmanın öncelikle bölgesel olarak gençlik kamplarına katılan bireylere yapılması daha sonra elde edilecek bulgulara göre Türkiye genelinde tüm kamplara uygulanmasının faydalı olacağı düşünülmektedir. Çalışmamızın örneklemini daha çok erkeklerin oluşturduğu görülmüş olup bundan dolayı daha sonra yapılması planlanan çalışmalarda hem daha büyük bir örneklem üzerinde hem de erkek ve kız gençlik merkezi üyelerinin dağılımına dikkat edilerek yapılması araştırmanın alanını genişleteceği ve daha genellenebilir sonuçlar elde edebilmek için çalışmaya daha fazla fayda sağlayacağı düşünülebilir. Çalışmamızın cinsiyet, yaş, eğitim, aile gelir durumu, anne eğitim durumu, baba eğitim durumu ve kardeş sayısı değişkenlerine bakıldığı zaman genel olarak dikkatli karar verme stiline etkili olduğu söylenebilir. Gençlik kamplarına katılan bireylere yönelik eğitim programlarında, karar verme, liderlik, takım çalışması ve benzeri eğitim modülleri kamp yönetim sistemi içinde planlanmalıdır.

Kaynakça

- Bağırkan, Ş. (1983). *Karar verme*. Der Yayınevi.
- Bartley, S. J., Blanton, P. W., & Gilliard, J. L. (2005). Husbands and wives in dual-earner marriages: Decision-making, gender role attitudes, division of household labor, and equity. *Marriage & Family Review*, 37(4), 69-94.
- Biol S.Ş. & İnce A. (2016). Sportif rekreasyon aktivitelerine katılan öğrencilerin karar vermede özsaygı ve karar verme stillerinin belirlenmesi. *Uluslararası Anadolu Spor Bilimleri Dergisi*. 1(1), 68-84.
- Bursalıoğlu, Z. (2005). *Eğitim yönetiminde teori ve uygulama*. Ankara: Pegem Yayınları.
- Coşkun, Z. (2009). *Türkiye’de bulunan gençlik kamplarının analizi*. Yüksek Lisans Tezi, Elazığ: Fırat Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Enstitüsü, 17-20.
- Çamlıyer, H. (1997). *Çocuk hareket eğitimi ve oyun*. İzmir: Can Ofset Yayıncılık.
- Çoban, B. & Coşkun, Z. (2006). *Sporda grup dinamiği ve liderlik*. Nobel yayınları, Ankara.
- Deniz, M. (2004). Investigation of the relation between decision making self-esteem, decision making style and problem solving skills of university students. *Eurasian Journal of Educational Research*, 15, 23-35.
- Ersever, H.Ö. (1996). *The effect of decision-making program and experience of interaction group upon decision-making styles of university students*. (Unpublished Doctorate Dissertation) Ankara: A.Ü. Social Sciences Institute.
- Erturan, E. (2014). Türkiye’de spor yönetiminin neoliberal dönüşümü. *Amme İdaresi Dergisi*, 47(4), 31-58.
- John C.R. & Rick D.R. (2002). Comprehensive leadership education model to train, teach, and develop leadership in youth. *Journal of Career and Technical Education*, 19(1), 7-17.
- Keller, A. C., Smith, K. T., & Smith, L. M. (2007). Do gender, educational level, religiosity, and work experience affect the ethical decision-making of US accountants? *Critical Perspectives on Accounting*, 18(3), 299-314.
- Kıloğlu, M. (2017). *Türkiye olimpiik hazırlık merkezlerine (tohm) devam eden sporcuların karar verme stillerinin belirlenmesi*. Yüksek Lisans Tezi, Selçuk Üniversitesi, Sağlık Bilimler Enstitüsü, Spor Yöneticiliği Ana Bilim Dalı, Konya.
- Koçel, T. (2001). *İşletme yöneticiliği*. İstanbul: Beta Basım.
- Mann, L., Radford, M., Burnett, P., Ford, S., Bond, M., Leung, K., Nakamura, H., Vaughan, G. & Yang, K.S. (1998). Cross-cultural differences in self-reported decision-making style and confidence. *International Journal of Psychology*, 33(5), 325-335.
- Marco, C.D., Hartung, P.J., Newman, I., & Parr, P. (2003). Validity of the decisional process inventory. *Journal of Vocational Behavior*, 63(1), 1-19.
- Nas, S. (2010). Karar verme stillerine bilimsel yaklaşımlar. *Dokuz Eylül Üniversitesi Denizcilik Fakültesi Dergisi*, 2(2), 43-65.
- O’Connell, L.A., & Hofmann, H.A. (2012). Evolution of a vertebrate social decision-making network. *Science*, 336(6085), 1154-1157.
- Phillips, S. D., Paziienza, N. J., & Ferrin, H. H. (1984). Decision-making styles and problem-solving appraisal. *Journal of Counseling Psychology*, 31(4), 497.
- Powell, M., & Ansic, D. (1997). Gender differences in risk behaviour in financial decision-making: An experimental analysis. *Journal of Economic Psychology*, 18(6), 605-628.

Sunay, H. & Saracaloğlu, S.A. (2003). Türk sporcusunun spordan beklentileri ile spora yönelten unsurlar. *Spormetre Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi*, 1(1), 43-48.

Taşgit, M.S. (2012). *Üniversite öğrencilerinin benlik saygısı ve karar verme düzeylerinin incelenmesi*. Yüksek Lisans Tezi, Karamanođlu Mehmet Bey Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenliği Ana Bilim Dalı, Karaman.

Taylor, R. N. (1975). Age and experience as determinants of managerial information processing and decision making performance. *Academy of Management Journal*, 18(1), 74-81.

T.C. Gençlik ve Spor Bakanlığı. Gençlik Kampları.

www.genclikkamplari.gsb.gov.tr <https://genclikkamplari.gsb.gov.tr/bir-kardeslik-iklimi-tr-0718.pdf>
Erişim tarihi 18.06.2020.

www.genclikkamplari.gsb.gov.tr/Modul/GenclikKamplari.aspx Erişim Tarihi 18/06/2020.